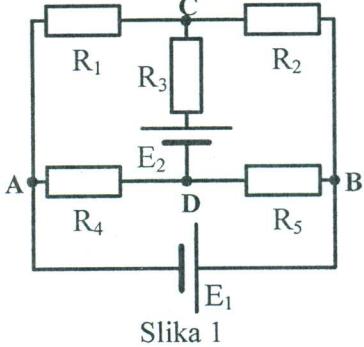

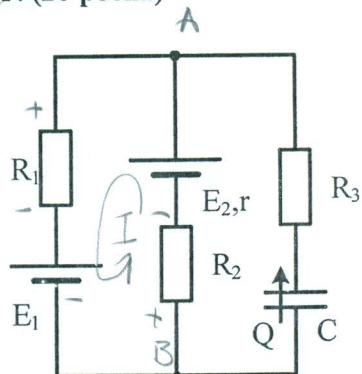
Elektrotehnika

15. septembar 2022.

1. U kolu na Slici 1, primenom Tevenenove teoreme odrediti struju generatora E_2 . Poznato je $E_1 = E_2 = 12V$, $R_1 = 1\Omega$, $R_2 = 2\Omega$, $R_3 = 2\Omega$, $R_4 = 5\Omega$, $R_5 = 10\Omega$. (20 poena)

Slika 1

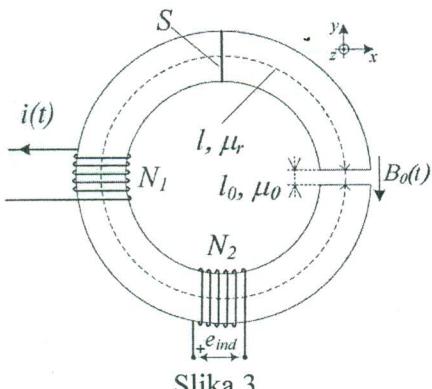
Slika 2

2. U kolu na Slici 2 poznato je: $E_1 = 15V$, $E_2 = 21V$, $r = 6\Omega$, $R_1 = R_2 = 12\Omega$ i $C = 5\mu F$.

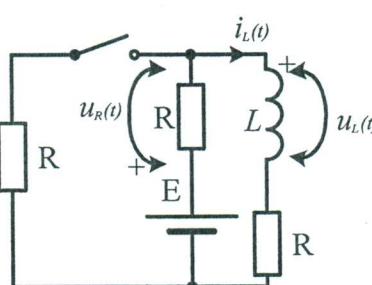
- a) Odrediti količinu nanelektrisanja kondenzatora. (10 poena)
b) Ako je kondenzator C pločasti, odrediti intenzitet vektora električnog polja između ploča, ako je rastojanje između njih $D = 0.1mm$. (5 poena)

3. Na Slici 3 prikazano je magnetno kolo, koje se sastoje od jezgra, relativne magnetne permeabilnosti μ_r , dužine srednje linije l , sa vazdušnim procepm debljine l_0 . Poprečni presek jezgra iznosi S . Namotaj sa N_1 navojaka je otvorenih krajeva, a kroz namotaj sa N_1 navojaka protiče struja nepoznatog intenziteta. Poznato je da se u vazdušnom procepu intenzitet vektora magnetne indukcije $\vec{B}_0(t)$ menja u vremenu po formuli $B_0(t) = B_{0m} \cos \omega t$, gde su B_{0m} i ω poznate konstante.

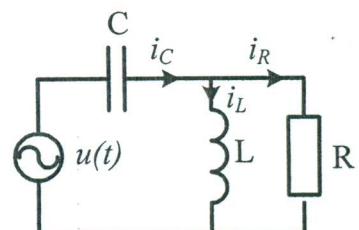
- a) Odrediti trenutnu vrednost struje $i(t)$ kroz namotaj sa N_1 navojaka. (10 poena)
b) Odrediti efektivnu vrednost indukovane ems (E_{ind}) u namotaju čiji su krajevi otvoreni. (10 poena)

Slika 3

Slika 4

Slika 5

4. U kolu na Slici 4 poznati su parametri elemenata E , R i L . Prekidač je otvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se zatvara.

- a) Odrediti izraz za struju i napon kalema nakon zatvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (15 poena)
b) Odrediti vrednost napona u_R u trenutku $t_1 = 2R/3L$. (5 poena) $i_1 = 2L/3R$

5. Potrošač, koga čine elementi $C = 2mF$, $L = 50mH$ i $R = 5\Omega$, napaja se iz izvora naizmeničnog napona $u(t) = 20 \sin(\omega t)V$, gde je $\omega = 100 \text{ rad/s}$ (Slika 5).

- a) Odrediti kompleksne izraze za označene struje (10 poena)
b) Odrediti trenutnu vrednost struje kalema. (5 poena)
c) Odrediti aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu celokupnog potrošača. (10 poena)

(1)

$$I_{12} = \frac{E_1}{R_1 + R_2} = 4A$$

$$I_{45} = \frac{E_1}{R_4 + R_5} = 0.8A$$

$$E_T = U_{CD}^{on} = R_1 I_{12} - R_4 I_{45} = 0V = E_T$$

$$R_T = R_1 \parallel R_2 + R_4 \parallel R_5$$

$$= 4\Omega = R_T$$

$$I_{E2} = \frac{E_2 - E_T}{R_{T2} + R_T} = 2A$$

(2)

$$U_C = U_{AB} = -E_1 - R_1 I = -\frac{87}{5}V = U_C$$

$$I = \frac{E_2 - E_1}{R_2 + R_3 + R_1} = \frac{1}{5}A$$

$$Q_C = U_C \cdot C = -87 \mu C$$

$$k = \frac{|U_C|}{D} = +\frac{87}{5 \cdot 10^{-4}} = +174 \frac{kV}{m} = k$$

(3)

a)

$$\oint_C \vec{H}(t) d\vec{l} = \sum i(t)$$

$$H(t)l + H_0(t)l_0 = N_1 i(t)$$

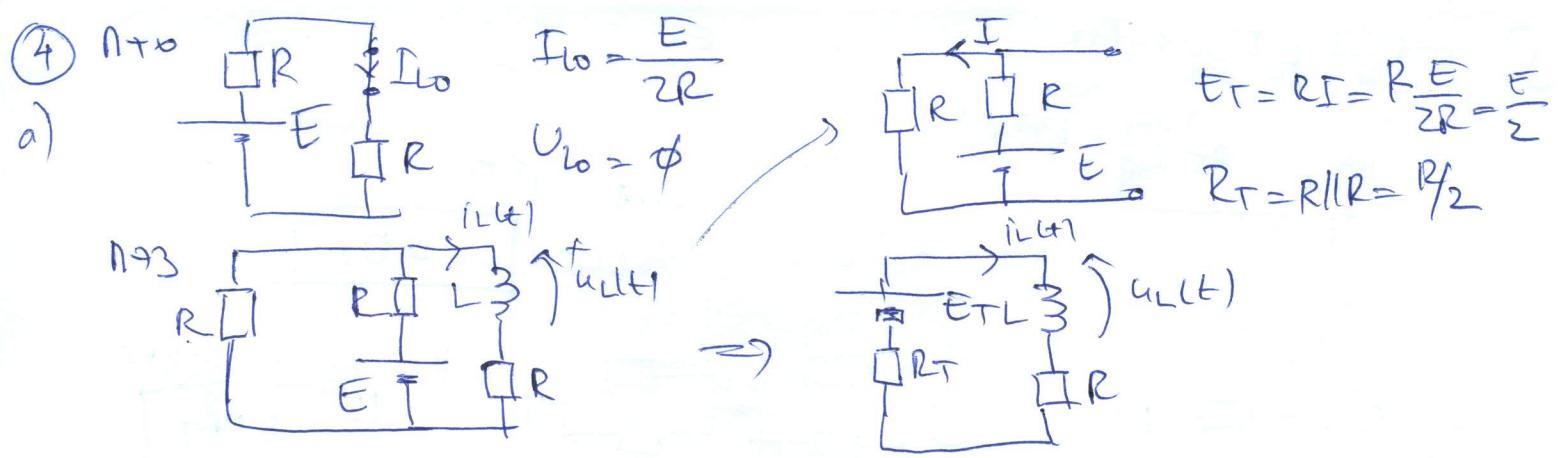
$$\frac{Bl(t)}{\mu_0 \nu_r} + \frac{B_0 l_0}{\mu_0} = N_1 i(t)$$

$$\left. \begin{aligned} & \Rightarrow i(t) = \frac{B(t)}{\mu_0 N_1} \left(\frac{l}{\nu_r} + l_0 \right) \\ & i(t) = \frac{B_0}{\mu_0 N_1} \left(\frac{l}{\nu_r} + l_0 \right) \cos \omega t \end{aligned} \right\}$$

b)

$$e_{ind} = -N_2 \frac{d\phi(t)}{dt} = -N_2 S \frac{dB(t)}{dt} = +N_2 S B_0 \omega \sin \omega t$$

$$E_{ind} = \frac{E_{indmax}}{\sqrt{2}} = \frac{N_2 S B_0 \omega}{\sqrt{2}}$$

$$E_T - U_L(t) - R_T i_L(t) - R_T i_L(t) = 0$$

$$\frac{E}{2} - U_L(t) - \left(R + \frac{R}{2}\right) i_L(t) = 0$$

$$U_L(t) = L \frac{di_L(t)}{dt}$$

$$L \frac{di_L(t)}{dt} + \frac{3}{2} R i_L(t) = \frac{E}{2}$$

$$\tau = \frac{2L}{3R} \quad k = \frac{E}{2L} \quad B = \tau \cdot k = \frac{E}{3R}$$

$$\frac{di_L(t)}{dt} + \frac{i_L(t)}{24/3R} = \frac{E}{2L}$$

$$A+B=I_0 \Rightarrow A = \frac{E}{2R} - \frac{E}{3R} = \frac{E}{6R}$$

$$i_L(t) = Ae^{-t/\tau} + B = \frac{E}{6R} e^{-t/\tau} + \frac{E}{3R}$$

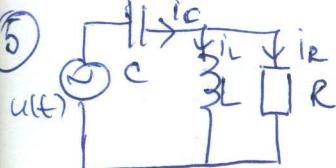
$$u_L(t) = L \frac{di_L(t)}{dt} = -\frac{E}{4} e^{-t/\tau}$$

b) $E - u_L - u_R - R i_L = 0$

$$u_R(t) = E - u_L - R i_L = E + \frac{E}{4} e^{-\frac{3R}{2L}t} - \frac{E}{6} e^{-\frac{3R}{2L}t} - \frac{E}{3} = \frac{2E}{3} + \frac{E}{12} e^{-\frac{3R}{2L}t}$$

$$| u_R(t_0) = 2L/3R = \frac{2E}{3} + \frac{E}{12} e^{-1} |$$

$$\bar{Z}_C = +j\omega C = -j5\Omega$$

$$\bar{U} = \frac{20}{\sqrt{2}} e^{j0^\circ} = 10\sqrt{2} V$$

$$\bar{Z}_L = j\omega L = j5\Omega$$

$$\bar{Z}_{RL} = \frac{\bar{Z}_L \cdot \bar{Z}_R}{\bar{Z}_L + \bar{Z}_R} = \frac{5}{2}(1+j) \Omega$$

$$\bar{I}_C = \frac{\bar{U}}{\bar{Z}_C + \bar{Z}_{RL}} = \frac{10\sqrt{2}}{-j5 + \frac{5}{2} + j\frac{5}{2}} = \frac{10\sqrt{2}}{\frac{5}{2} - j\frac{5}{2}} = \frac{\frac{2}{5}10\sqrt{2}}{1-j} = \frac{4\sqrt{2}}{1-j} = 2\sqrt{2}(1+j) A = \bar{I}_C$$

$$U_{RL} = \bar{Z}_{RL} \cdot \bar{I}_C = j10\sqrt{2} V$$

$$\bar{I}_L = \frac{U_{RL}}{\bar{Z}_L} = 2\sqrt{2} A$$

$$\bar{I}_R = \frac{U_{RL}}{\bar{Z}_R} = j2\sqrt{2} A$$

b) $i_L(t) = 2\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} \sin(\omega t + \theta) = 4 \sin \omega t [A] = i_L(t)$

c) $\bar{S}_P = \bar{S}_u = \bar{U} \cdot \bar{I}_C^* = 40(1-j) VA$

$$P_u = 40 W$$

$$Q_u = -40 VAR$$

$$S_u = 40\sqrt{2} VA$$